प्राणाय स्वाहा व्यानाय स्वाहेति सञ्ज्ञप्यमान आहुतीर्जुहोति। प्राणानेवास्मिन् दधाति। नास्मात् प्राणा अपक्रामन्ति" इति। अश्वमेधयाजिनोऽश्वबधदोषेणायुःसमाप्तेः पूर्व्वमेवाकस्मात् 'प्राणाः' 'अपक्रामन्ति'। अतस्तत्परिहाराय सप्तमकाण्डे चतुर्थ-प्रपाठके प्राणाय स्वाहेति योऽनुवाकः। तत्रत्यैर्मन्त्रैर्जुहुयात्। तेन यजमाने 'प्राणान्', अवस्थापयति। ततो काले 'प्राणा अस्मात् नापक्रामन्ति'॥

(२) यदुक्तं सूत्रकारेण। अम्बे अम्बाल्यम्बिक इति प्रति-प्रस्थाता पत्नीमुदानयति तां दक्षिणान् केशपक्षानुद्ग्रथ्य सव्यान् प्रस्रस्य दक्षिणानूरूनाघ्नानाः सव्यानूरूनाघ्नानाः समि-द्भिरभिधून्वन्त्यः त्रिप्रदक्षिणमश्वं धून्वन्त्यः पर्य्यन्त्यवन्ती स्थेति सव्यानुद्ग्रथ्य दक्षिणान् प्रस्रस्य सव्यानूरूनाघ्नाना अनभि-धून्वन्त्यस्त्रिः प्रतिपर्य्यन्ति। प्रदक्षिणमन्ततो यथा पुरस्तात् नव-कृत्वः सम्पादयन्तीति। तत्रावन्तीस्थेति मन्त्रं पठित्वा तस्य तात्पर्य्यं दर्शयति। "अवन्ती स्थावन्तीस्त्वावन्तु। प्रियं त्वा प्रियाणां। वर्षिष्ठमाप्यानां। निधीनां त्वा निधिपतिꣳ हवा-महे वसो ममेत्याह। अपैवास्मै तद्भुवते॥१॥ अथो धुवन्त्ये-वैनं। अथोऽन्येवास्मै क्रुवते" इति। हे राजपत्न्यः यूयम् 'अव-न्ती स्थ' अश्वं रक्षयन्त्य स्थ, हे अश्व 'त्वा', 'अवन्तीः' पालयित्र्यः पत्न्यः, 'अवन्तु', 'मम', 'वसो' वासयितः, तादृश हे अश्व 'प्रिया-णां', वसूनां मध्ये अत्यन्तं 'प्रियं त्वां', 'हवामहे' वयं पत्न्य आ-ह्वयामः। कीदृशं त्वां, 'आप्यानां' आप्तव्यानां वसूनां मध्ये,